

SULEQATIGIISISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2018/61

Tillie Martinussen
19. november 2018

(Medlem af Inatsisartut, Jens Napätôk')

Forslag til forespørgselsdebat om en mulig sænkning af selskabsskatten.

(Medlem af Inatsisartut, Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Det er bestemt en god idé konstant at gøre sig mere konkurrencedygtig som nation, og sikre veje til, at lønninger kan hæves, overskud kan investeres i teknologi og nye satsninger. Alt sammen noget der kan blive effekten af en sænket selskabsskat.

Men det kræver en sammenhæng med resten af skattelovgivningen der er håbløst hæmmende for dele af arbejdsmarkedet, altså en skattereform.

En væsentlig indikator for et godt liv, er forbrugsdisponibel indkomst, for alle vore faggrupper. Ved en sænkelse af selskabsskatten, kunne denne blive højere. Måske.

Nogle holder af at holde fri, mens andre gerne arbejder meget. Nogle vil ikke flytte efter jobs, mens andre gerne vil. Med andre ord, er der altså nogle mennesker ønsker ikke at genindtræde på arbejdsmarkedet, selv om vi sikrer adgang og gevinster ved en skattereform.

Vi har en økonomi som er sårbar, da den har meget få bærende søjler.

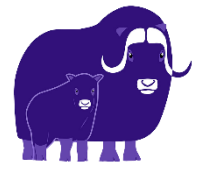
Vi har endnu ikke helt formået at finde den rette balance for vor egen velfærdsmodel. Den skandinaviske velfærdsmodel er f.eks. fri for markeds kræfter på individets rettighedsside, men tager stærkt andel i markeds kræfter for at løse velfærdsopgaverne, der følger af disse rettigheder. Noget vi endnu ikke helt mestrer.

Det kræver en meget høj arbejdsmarkedsdeltagelse, at vedligeholde denne, og forøgelse af vore indtjenings-hverv. Sænkelse af selskabsskatten kunne – sammen med andre tiltag, måske hjælpe med dette.

Vi er dog overbeviste om, at første skridt må være en samlet, slanket og enkel skattereform, som sænkelse af selskabsskatten meget vel kunne indgå som et parameter i.

Vi skal have folk på arbejdsmarkedet, have vor befolkning uddannet, og sikre nogle sociale kår, samt boliger at leve i – ligesom en løn der gør det tåleligt at leve er nødvendig.

Vor velfærd er helt afgørende baseret på, at der er mange arbejdsmarkedsdeltagere, som er med til at give skatteindtægter, der finansierer velfærden. En sænkelse af selskabsskatten alene, hjælper ikke nødvendigvis på dette. Ligesom forbrugsdisponibel indkomst er vigtigt at få sat i forhold til priserne på

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

vores ydelser.

I dag er det nok ikke helt forkert gættet, hvis vi antager at arbejdsmarkedsdeltagelse i nogen grad er erstattet af højere priser på hverdagsydelser, massive krydssubsidieringer på mange områder, og en lav effektivitet på arbejdsmarkedet der er meget monopolstyret, eller styret af monopollignende tilstande. Således anvender vi f.eks. udbytte til udbygning af infrastruktur, hvor vi ideelt set, havde haft investeringsinstitutioner vi kunne have sat til at byde ind med penge – indsamlet over lang tid fra bl.a. skatteprovenu. Det er ikke tilfældet, og det er klart allerede i dag at vor velfærd er presset til bristepunktet.

Vi har en meget stor andel af arbejdspladser i landet, som direkte er offentlige. Man kan groft opdele det

offentlige i vor velfærdsmodel i dag i 3 grene, som nævnt i Skatte,- og Velfærdscommissionen:

Den organiserende, den producerende og den finansierende.

Den organiserende bestemmer hvilke ydelser vi giver. Den producerende varetager ydelserne eller udlægger dem til private. Den finansierende beslutter om ydelserne skal være helt,- eller delvist skattefinansieret.

Samtidig er mellem 40 og 60 % af arbejdspladserne direkte afløbere fra Selvstyret (2011 tal), og fordi vi har den retfærdighedsfordelingspolitik vi har, samtidig med et meget lille marked, så er vi låst på vore overførselsindkomst fra Danmark, for at sikre den nødvendige servicering af hele landet.

Altså, er det begrænset i hvilket omfang, en sænkelse af selskabsskatten vil have effekt, på et lille og marginaliseret marked, med forbrugsdisponible indkomster der er relativt lave.

En løsning kunne være, som Naalakkersuisut peger på, at undtage de Selvstyrejede selskaber for en sænkelse af selskabsskatten. En anden kunne være, at søge at sænke den på eksporterende og nye virksomheder der løser opgaver i privat regi.

En anden kunne være, at sikre det kun tilfalder dokumenterbare private virksomheder, kombineret med betydelige afskrivningsregler i de første 3-5 leveår.

Mulighederne for, at søge at stimulere den effekt man ønsker ved en selskabsskattesænkelse er mange, men det er nødt til at være en dynamisk proces, og er nødt til at indgå som en del af en helhed, med grundige analyser og beslutningsproces forud.

Vi kan også risikere, at vi skaber (for) lukrative private monopoler, således skal der altså findes en balance mellem de ydelser vi subsidierer, hvilke effekter det vil have for skabelse af arbejdspladser, vor retfærdighedsfølelse i forhold til subsidieringer af varer og ydelser, samt et meget lille marked at operere på. Der er altså særlige konkurrence-mæssige hensyn man også må kigge på i denne forbindelse, og evt. lovgive sig ud af, for at sikre, at vi ikke blot overfører monopoler fra én sektor til en anden.

Ligesom vi skal have kigget meget grundigt på vort uddannelsesniveau, og lyst til deltagelse på arbejdsmarkedet – og vilkårene for deltagelse på arbejdsmarkedet for helt,- eller delvist deltagende - for at kunne skabe basis for vækst via en sådan ordning.

Dog er det vigtigt, at vi ikke hindrer vore eksporthvervs muligheder for vækst, og at vi konstant søger at tilpasse vores velfærd og højne vor konkurrence-dygtighed.

Gennemsnittet i EU ligger på omkring 22 pct. Selskabsskat.

Lavere selskabsskat vil kunne stimulere lysten til investeringerne fra både hjemmehørende som

SULEOATIGIISSITSUT
SAPAARBEDJAPARTIET

udenlandske virksomheder. Det vil igen resultere i højere produktivitet og højere lønninger. Særligt et løft på lønningerne er tiltrængt, og det kan bæres af den øgede vækst.

En sænkelse af skatten sender også et vigtigt signal om, at Grønland tager behovet for et erhvervsvenligt klima seriøst.

Principperne om arbejdskraftens frie bevægelighed vil være et lige så vigtigt element i vækst, som en sænkelse af selskabsskatten. Vi skal have flere hænder på arbejdsmarkedet, og flere til at betale A-skatter.

Vækst er det vi har brug for, dødens gab lurer lige om hjørnet. Allerede i 2021 står vi med alvorlige problemer. Det kan afvæbnes med en reform, hvor vi kigger på muligheden for sænkelse af selskabsskatten samt afskaffelse af afskrivningsreglerne f.eks.

Virksomhederne skal have mulighed for at straks-afskrive.

Vi skal have pengene til at arbejde for Grønland, her i Grønland. Samtidig skal vi have for øje, at selskabsskatten skal være enkel at administrere.

Virksomhederne skal ikke være tvunget til at bruge flere kroner på økonomimedarbejdere og eksterne rådgivere end højst nødvendigt.

Systemerne hvormed man indberetter disse, kan med fordel indgå som en del af debatten, da der er rigide data-systemer, der skaber mere administration; f.eks. oplever mange bogholdere og regnskabsmedarbejdere, at hvis nogle enkelte numre ikke stemmer overens, så skal de ringe til skattestyrelsen hver gang og bede om vejledning. Det må kunne gøres smidigere.

Dette var blot et eksempel på, at man med relativt få tiltag, kan lette arbejdet for mange i faggrupper.

Hvis vi holder det enkelt, og sikrer en enkel lovgivning samtidig, så gøres administrationen billigere og lettere - i det offentlige men også for virksomhederne.

Med disse få ord, ønsker vi en god debat.